

მაია ნადარეიშვილი  
<https://orcid.org/0000-0002-3270-0728>  
კრიმინოლოგიის აკადემიკოსი (სკმა),  
საერთაშორისო ჟურნალისტიკის დოქტორი (თსუ),  
ბრამსის ინსტიტუტის დამფუძნებელი და დირექტორი

## ქოფირაიტი ვირტუალურ რეალობაში

<http://doi.org/10.5281/zenodo.7240440>

საკვანძო სიტყვები: ქოფირაიტი, სამართალი, თავისუფალი გამოყენება, ვირტუალური რეალობა, ხელოვნური ინტელექტი, მედია, ჟურნალისტიკა, ახალი ამბები, მიმები, პაროდია

გერმანიის კონსტიტუცია აღიარებს სიტყვის თავისუფლებას, ხოლო მე-5 მუხლის პირველი პარაგრაფით ხელისუფლებას ასახელებს პრესის თავისუფლების გარანტიად. სწორედ ხელისუფლების სამი შტოს ვალდებულებაა, ხელი შეუწყოს მეოთხე ხელისუფლების შეუფერხებელ პროფესიულ საქმიანობას „გარეპლურალიზმის“<sup>1</sup> ანუ ჟურნალისტების კონკურენციის საშუალებით.

დასავლელი კოლეგებისგან განსხვავებით, თანამედროვე ქართული რეალობა ერთი უაღრესად საჭირობო-მოქმედი მედიაპრობლემის გადაჭრის აუცილებლობის წინაშეა. საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარების პარალელურად უსაზღვროდ გაზრდილ საინფორმაციო წყაროთა მრავალფეროვნების მიუხედავად, აშკარად გამოიკვეთა მედიაპლაგიატისადმი მიდრეკილების შემაშფოთებელი ფაქტი, რომლის არათუ კანონიერი აღკვეთის მცდელობა, წახალისება შეიმჩნევა. ნებისმიერ ფაქტსა თუ მოვლენასთან დაკავშირებით, განსაკუთრებით თვალშისაცემია ქართულ ციფრულ გამოცემებში ერთი და იგივე ტექსტის სიტყვასიტყვით გამეორება განსხვავებული მედიაგამოცემის მიერ. ასეთი რეალობა სრულ შეუსაბამობაშია საავტორო

უფლებების საერთაშორისო ნორმებთან. არგუმენტთა ერთი ნაწილის საფუძველზე,<sup>2</sup> „ნაწარმოები ითვლება ავტორის პერსონალურობის გამოსატყულებად, რომლითაც დასტურდება ავტორის როგორც მორალური, ისე ეკონომიკური უფლებები“.<sup>3</sup> საკუთრების ჯონ ლოკისეული დასაბუთების თანახმად<sup>4</sup> კი, ნაწარმოები ავტორის შრომის ნაყოფად მიიჩნევა, რაც ამართლებს ავტორის მიერ საკუთარი ნაწარმოების გამოყენების შედეგად გაჩენილი შემოსავლის მიღებას.<sup>5</sup>

როდესაც აშშ-მა საავტორო უფლება კომპიუტერული პროგრამის ძირითადი დაცვის მექანიზმად აირჩია, ევროკავშირმაც იტვირთა საავტორო სამართლის მეშვეობით კომპიუტერული პროგრამების სამართლებრივი დაცვის ფარგლების ჰარმონიზაცია. თუმცა, გაურკვეველი რჩებოდა, დაიცავდა თუ არა კომპიუტერულ პროგრამას ყველა წევრი სახელმწიფო საავტორო სამართლით და რა პირობებით აღასრულებდა ამ დაცვას. განსხვავება მნიშვნელოვანი იყო გაერთიანებულ სამეფოსა და გერმანიას შორის. „სავტორო სამართლებრივი დაცვის გერმანული ბარიერი მოითხოვდა მაღალი დონის შემოქმედებითობას, ბრიტანული სამართლის მიხედვით კი, ყველა პროგრამა, რომელიც არაკოპირებული და ორიგინალური იყო, დაცვას ექვემდებარებოდა“.<sup>6</sup> სიტუაცია დაბალანსდა, როცა 1991 წლის 14 მაისს ევროსაბჭომ მიიღო კომპიუტერული პროგრამების სამართლებრივი დაცვის შესახებ დირექტივა,<sup>7</sup> რომელიც 2009 წლის 23 აპრილს ხელახლა გამოაქვეყნა სახელწოდებით – ევროპარლამენტისა და საბჭოს დირექტივა კომპიუტერული პროგრამების სამართლებრივი დაცვის შესახებ.<sup>8</sup>

ავტორთა, შემსრულებელთა და ფონოგრამის დამამზადებელთა უფლებების ციფრულ გარემოში დაცვასთან დაკავშირებით 1996 წელს დაიდო სპეციალური შეთანხმებები:

1. საავტორო უფლებათა შესახებ ისმო-ს ხელშეკრულება (WCT);<sup>9</sup>
2. შემსრულებლებისა და ფონოგრამების შესახებ ისმო-ს ხელშეკრულება (WPPT).<sup>10</sup>

2012 წელს კი მიიღეს პეკინის ხელშეკრულება აუდიოვიზუალური შესრულების შესახებ.<sup>11</sup>

როდესაც აშშ-ში გუგლმა წიგნების ციფრულ ფორმატში გადაყვანა დაიწყო და ინტერნეტის საშუალებით გლობალურად ხელმისაწვდომი გახადა სრულიად უფასოდ, ამის საპასუხოდ 2005 წელს შეიქმნა პროექტი „ევროპიანა“ (Europeana),<sup>12</sup> რომელიც მიზნად ისახავდა ევროპული კულტურული მემკვიდრეობის ციფრული საცავის შექმნას. ინიციატივის „i2010: კომუნიკაცია ციფრულ ბიბლიოთეკაში“ სტრატეგიად გამოაცხადეს ინფორმაციული საზოგადოებისა და მასობრივი საინფორმაციო ინდუსტრიის ზრდა, რასაც ლოგიკურად უნდა მოჰყოლოდა სამეშაო ადგილების წარმოქმნა.

გუგლის ციფრული პროექტისგან განსხვავებით, ევროპიანას მასშტაბი საგრძნობლად შეზღუდულია მხოლოდ საყოველთაო კუთვნილებაში არსებული მასალის გამოყენების გამო. პრობლემის გადასაჭრელად, ევროკომისია ცდილობს უშუალოდ ამ პროექტისათვის გაცილებით გაამარტივოს ონლაინსივრცეში ევროპული საინფორმაციო წყაროების გამოყენება. საავტორო უფლებების დაურღვეველად დაცული მასალების გაციფრულებისათვის აუცილებელია „ობოლი ნაწარმოებების“<sup>13</sup> პრობლემის მოგვარება. რადგან ასეთი ნაწარმოების შემთხვევაში შეუძლებელია მის გამოყენებასთან დაკავშირებით წინასწარ ნებართვის აღება საავტორო უფლების მქონე პირისგან, მილიონობით ნაწარმოების ასლის დამზადება და მათი სხვაგვარი გამოყენება (წიგნის ციფრულ ფორმატში გადაყვანა, ფოტოს გამოყენება ილუსტრაციის სახით მედიატექსტში, ფილმის აღდგენა საჯარო ჩვენებისათვის და მისთ.) ვერ ხერხდება.

ქოფირაითი ის ტერმინია, რომელიც ლაკონურად აღნიშნავს საავტორო და მომიჯნავე უფლებების სამართლებრივ რეგულირებას. თუმცა, საერთაშორისო რეალობის გათვალისწინებით, იმდენი პრობლემაა მოსაგვარებელი, რომ სამართლის სასწორი ხშირად არასახარბიელო, არახელსაყრელ და უსამართლო მხარეს გადაიხრება ხოლმე. მოუგვარებელ საკითხებს განახლებულ ფორმატში გამუდმებით ემატება ციფრულ მედიასთან დაკავშირებით წარმოქმნილი ახალ-ახალი პრობლემები, რასაც იწვევს „გლობალური სოფლის“<sup>14</sup> მოსახლეობის ვირტუალური რეალობის მასობრივ-ქაოტური ათვისება. მათ არავინ აფრთხილებს, რომ ციფრული მედიის გამოყენებით ნებისმიერი საქმიანობისას შესაძლებელია მათდაუნებურად დაარღვიონ ქოფირაითით დაცული უფლება მაკრომიჯის, აუდიო თუ ვიდეომასალის გამოყენებისას თუნდაც არაკომერციული გზით.

სამართალმცოდნე რიჩარდ სტიმს ჩამოყალიბებული აქვს საყოველთაოდ ცნობილი ამერიკული განმარტება<sup>15</sup> იმის თაობაზე, რომ საავტორო უფლების სამართლიანი გამოყენების პრინციპი ემყარება საზოგადოების წევრების უფლებას, ნებართვის წინასწარ აღების გარეშე გამოიყენონ ქოფირაითით დაცული მასალების ნაწილები მათი შეფასების, კომენტირებისა და გაკრიტიკების მიზნით. ასეთი თავისუფლების გარეშე, საავტორო და მომიჯნავე უფლებების მქონე პირები ნეგატიური გამოხმაურებების აღაგმვას მოახერხებდნენ. ეს კი მოსპობდა ადამიანის გამოხატვის ფუნდამენტურ უფლებას. თუმცა, ქოფირაითის მფლობელი თუ არ დაეთანხმა მის მფლობელობაში არსებული მასალის თავისუფლად გამოყენებელს, საქმე ფედერალურ სასამართლო განხილვამდე მივა აშშ-ის შემთხვევაში. ოთხ ზოგად ფაქტორზე (მასალის გამოყენების მიზანი და სახე; საავტორო უფლებით დაცული მასალის ბუნება; გამოყენებული ამონარიდის რაოდენობა და მნიშვნელოვნება; ამ გამოყენების გავლენა პოტენციურ ბაზარ-

ზე) დაყრდნობით, თითოეული მოსამართლე ინდივიდუალურად გადაწყვეტს აკმაყოფილებს თუ არა კონკრეტულ საქმეში წარმოდგენილი ფაქტი თავისუფალი გამოყენების კრიტერიუმებს.

პირველი ფაქტორის ნიმუშია მასალის პაროდირება, მისი გამოყენება სწავლის, სწავლებისა თუ სამეცნიერო გამოკვლევის მიზნით, ასევე, რეცენზირების, განხილვის ანდა კომენტირებისათვის.

რადგან გარკვეული ტიპის ინფორმაციის გავრცელებამ შესაძლოა სარგებელი მოუტანოს საზოგადოებას, მეორე ფაქტორი ქოფირაითით დაცული მასალის თავისუფლად გამოყენების უფლებას იძლევა იმ შემთხვევაში, როდესაც საქმე ეხება დოკუმენტურ მონაცემებს, მაგალითად, ბიოგრაფიას, მაშინ, როცა მხატვრულ ნაწარმოებთა შემთხვევაში (რომანი, პიესა თუ მოთხრობა), გაცილებით შეზღუდულია მსგავსი ქმედება. ამას გარდა, თავისუფალი გამოყენების საფუძველი გაცილებით ლეგალურია უკვე გამოქვეყნებული მასალის გამოყენებისას, ვიდრე გამოუქვეყნებლის შემთხვევაში, რომლის ავტორსაც უფლება აქვს თავად გააკონტროლოს საკუთარი თხზულების პირველი გასაჯაროების ასპექტები.

მესამე ფაქტორის მიხედვით, რაც უფრო მცირეა საავტორო უფლებებით დაცული მასალის გამოყენებული ნაწილი, მით უფრო ჩაითვლება ნებადართულად მისი თავისუფლად გამოყენება. თუკი არსებითი, უმთავრესი სათქმელის გამოყენებას აქვს ადგილი, რაგინდ მცირეც იყოს, დედაზრის ასეთი ასლირება ვერ ჩაითვლება კანონიერ ქმედებად და ლეგალური პასუხისმგებლობის საკითხის დადგომა ლოგიკური იქნება. თუმცა, ეს არ ეხება ეპიზოდის პაროდირებას, რაც 1994 წელს დააკანონა აშშ-ის უზენაესმა სასამართლომ.<sup>16</sup>

დაბოლოს, კანონიერი გამოყენების განსაზღვრისთვის უმნიშვნელოვანესია იმის დადგენა, საავტორო უფლების მქონე პირი კარგავს თუ არა შემოსავალს ან პო-

ტენციურ ბაზარზე ფეხის მოკიდების შანსს სხვის მიერ მისი საკუთრების გარკვეული სახით გამოყენების შედეგად. ქოფირაითის მფლობელის საშემოსავლო ზარალის ფაქტი აუცილებლად გამოიწვევს სასამართლო დავას იმ შემთხვევაშიც კი, თუ არ მოხდა ორიგინალური ნაწარმების პირდაპირი კონკურენცია.<sup>17</sup> აღსანიშნავია, რომ პაროდიით ორიგინალისადმი მიყენებული ფინანსური ზარალი არ ჩაითვლება სამართლებრივი დევნის საფუძვლად, რადგან ამის გაკეთება ნებისმიერ უარყოფით რეცენზიას შეუძლია და არსებითი საკითხი ისაა, დააკმაყოფილებს თუ ვერა ორიგინალზე მოთხოვნას.<sup>18</sup> რადგან სამართალს ადამიანური ფაქტორი მუდამ ახლავს და კონკრეტული მოსამართლის აზროვნების შესაბამისი ინტერპრეტაციის საფუძველზე ხდება საბოლოო განაჩენის გამოტანა, პაროდია კანონდარღვევადაც შეიძლება ჩათვალოს მავანმა.<sup>19</sup>

საერთაშორისო სამართლებრივ სისტემაში უკანასკნელ პერიოდში განხორციელებული პროგრესის მიუხედავად, ჯერ კიდევ არსებობს დისბალანსი, რის გამოც ზოგიერთი ავტორ-შემსრულებელი უკმაყოფილოა მათი უფლებების დაცვის ხარისხით. ვირტუალურ რეალობაში მათ გაცილებით ადეკვატური სამართლებრივი მხარდაჭერა და დაცვა სჭირდებათ, ვიდრე ამჟამად აქვთ. სიტუაციას კატასტროფულად გააუარესებს საკითხის ღიად დატოვება, როდესაც ხელოვნური ინტელექტის განვითარებას მოჰყვება ამ ტექნოლოგიურ სიახლეზე საყოველთაო ხელმისაწვდომობა. საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ კანონში ჩატოვებული ხარვეზების წინასწარ დახვეწა უმნიშვნელოვანესია. დღეისათვის მოქმედი კანონები შორსაა სრულყოფილებისგან, მაგრამ რეგულაციების გამკაცრებაც სარისკოა. თითოეული სიახლე დიდი სიფრთხილით, სამართლის აღსრულების უზრუნველსაყოფად უნდა განხორციელდეს და არა – არსებული უსამართლობის კიდევ უფრო გასამწვავებლად.

შემოქმედს (ჟურნალისტი იქნება, მწერალი, კომპოზიტორი, მომღერალი თუ ნებისმიერი სხვა სახელოვნებო პროფესიის წარმომადგენელი) კანონმა საკუთარი ნიჭისა და უნარის გამოვლენის სურვილი არ უნდა დაუკარგოს, როგორც ეს თანამედროვე არავირტუალურ რეალობაშია დამკვიდრებული. პრესამ მკითხველი დაკარგა, ტელევიზიამ – მაყურებელი, მომღერალმა – მსმენელი, სკოლებმა და უნივერსიტეტებმა – განათლების მიცემის ფუნქცია. ზოგიერთ ქვეყანაში, მათ შორის, საქართველოშიც, ინდივიდუალური დავალებები პლაგიატობაზე აქეზებენ მოსწავლეებს. ზრდასრულები კიდევ უფრო დახვეწილად მოქმედებენ და ხელოვნური ინტელექტის გამოყენებით, მნიშვნელოვნად გაართულებენ მათ გამოჭერას. დღეს არსებული საერთაშორისო დაუწერელი კანონით, „თუ არ დაიჭირე, ქურდი არ არის“<sup>20</sup> (როგორც ეს 1958 წლის ფრანგულ კომედიაშია). მწვავედ დადგება საკითხი, როდესაც შემოქმედებითი საქმიანობის საკუთარ თავზე აღება აღარავის მოუწდება: ვის ნამუშევარს გადააკეთ-გადმოაკეთებენ, საკუთრად რომ წარმოაჩინონ კანონში ჩატოვებულ ხერხელებში გაძრომაზე დაოსტატებულებმა?

უკვე ცხადია, რომ მოქმედი კანონები არასაკმარისია. აუცილებელია ტექნიკური პროგრესის გათვალისწინებით ისეთი რეგულაციების შემუშავება, რაც დაბაღანსებს საავტორო და მომიჯნავე უფლებების მფლობელთა უფლების დაცვას ვირტუალურ რეალობაში, გამოხატვის თავისუფლების შენარჩუნებით.

## ლიტერატურა ■ References

1. ცაცანაშვილი მარიამ (2004). ინფორმაციული სამართალი. თბილისი, გვ. 95.
2. Droit d'auteur-ის მეთოდი კონტინენტური ევროპის ქვეყნების უმეტესობაშია გაბატონებული, განსაკუთრებით, საფრანგეთსა და გერმანიაში.

3. კური ანეტ, დრეიერი ტომას (2017). ევროპული ინტელექტუალური საკუთრების სამართალი. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა, გვ. 264.
4. Copyright-ის მეთოდს უპირატესობას ანიჭებენ საერთო სამართლის სისტემის ქვეყნებსა და ევროპაში, კერძოდ, გაერთიანებულ სამეფოსა და ირლანდიაში.
5. Nadare, Maia (2021). *Deontology Through the International Media Law*. Tbilisi: Publishing House Universal, pp. 213-232 (In Georgian).
6. კური ანეტ, დრეიერი ტომას (2017). ევროპული ინტელექტუალური საკუთრების სამართალი. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა, გვ. 275.
7. Council Directive 91/250/EEC of 14 May 1991 on the legal protection of computer programs, [1991] OJ L 122/42.
8. Directive 2009/24/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on the legal protection of computer programs, [2009] OJ L/16.
9. საავტორო უფლებათა შესახებ ისმო-ს ხელშეკრულება (WCT) [wipo.int/treaties/en/ip/wct].
10. შემსრულებლებისა და ფონოგრამების შესახებ ისმო-ს ხელშეკრულება (WPPT) [wipo.int/treaties/en/ip/wppt].
11. პეკინის ხელშეკრულება (2012) [wipo.int/treaties/en/ip/beijing].
12. ევროპეანა [europeana.eu/portal].
13. (ოპო) ნაწარმოებები (ინგლ. Orphan Works) – საავტორო სამართლით დაცული ნაწარმოები, რომელთან დაკავშირებითაც ვერ დგინდება უფლების მფლობელის ვინაობა ან ადგილსამყოფელი. ასეთი დაცული ნაწარმოები შეიძლება გამოცხადდეს უპატრონოდ, თუ გამოტოვებული ან ვადაგასულია მონაცემები ავტორის ანდა შესაბამისი უფლების მფლობელის (გამომცემელი, ფოტოგრაფი, ფილმის პროდიუსერი) შესახებ [https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0532:FIN:EN:PDF].
14. Nadare, Maia (2020). *The Media Mill: Political Communication*. Tbilisi: Publishing House Universal, p. 301 (In Georgian).
15. Stim, Attorney Richard (2019). *Getting Permission: Using & Licensing Copyright-Protected Materials Online & Off*. Seventh Edition, Berkeley, CA: Nolo.
16. *Campbell v. Acuff-Rose Music*, 510 U.S. 569 (1994).
17. *Rogers v. Koons*, 960 F.2d 301 (2d Cir. 1992).
18. *Fisher v. Dees*, 794, F.2d 432 (9th Cir. 1986).
19. *Original Appalachian Artworks, Inc. v. Topps Chewing Gum, Inc.*, 642 F.Supp. 1031 (N.D. Ga. 1986).
20. „თუ არ დაიჭირე, ქურდი არ არის“ (French: *Ni vu, ni connu* (English: *Not Seen, Not Known*). Directed by Yves Robert, Compagnie Commerciale Française, 1958.

**Maia Nadare**

<https://orcid.org/0000-0002-3270-0728>

PhD in Philology (International Journalism),

Founder and Director of BRAMS Institute,

Academician of Criminology at GACS

## **COPYRIGHT IN VIRTUAL REALITY**

<http://doi.org/10.5281/zenodo.7240440>

**KEYWORDS:** Copyright, Law, Fair Use, Virtual Reality, AI, Media,  
Journalism, News, Memes, Parody

The German constitution explicitly protects freedom of speech. The first paragraph of Article 5 highlights the government's role in safeguarding press freedom. All three branches of government are responsible for ensuring a secure and uninterrupted working environment for journalists, as well as promoting competition among them to achieve what is known as "external pluralism."

However, modern journalists in Georgia face a significant challenge in the virtual working environment. With the surge of information technology and an increasing number of information sources, there is a troubling trend of media plagiarism. This issue is not being legally addressed and, in some cases, is even encouraged. It is common to see identical text repeated verbatim across different Georgian online media outlets, which contradicts the international copyright norms recognised by the Constitution of Georgia. This article explores this issue by analysing relevant international laws to determine the causes and effects of the problem.

Copyright is a legal right granted to the creator of a literary, artistic, or musical work for a fixed duration. It allows creators to control the duplication, publication, performance, filming, or recording of their work. Copyright law also regulates related rights. Nevertheless, many international challenges remain unresolved, often leading to unfair and unfavourable consequences. With the rise of digital media, new problems have emerged due to the chaotic dissemination of virtual content by global villagers. These new challenges are continually evolving. People are often unaware that using online media for any activity may inadvertently result in copyright infringement, especially when utilising images, audio, or video content in a non-commercial manner.

Richard Stim, a legal author and attorney, provides a definition of fair use as the copying of copyrighted material for limited and “transformative” purposes, such as commenting on, criticising, or parodying a copyrighted work. This can be done without obtaining permission from the copyright owner. However, fair use lacks a precise definition, leading to significant variability in court decisions. The creators of the fair use exception in the United States aimed to promote a broad interpretation of the term, similar to free speech. As a result, most analyses of fair use focus on commentary, criticism, or parody. Without the protections afforded by fair use, copyright holders could suppress negative feedback and infringe upon the fundamental right to freedom of speech.

If someone uses content without permission from the copyright owner in the United States, the copyright owner can take the case to federal court. In such circumstances, the judge

determines whether the use of the copyrighted work qualifies as fair use based on four general factors: 1) the purpose and manner of use of the original work, 2) the nature of the copyrighted work, 3) the amount and significance of the excerpt used, and 4) the impact of the use on the potential market.

One factor that influences the legality of using copyrighted work is the purpose of its use, which could include parody, teaching, learning, scientific research, reviewing, discussing, or commenting.

The second factor to consider is whether the use of copyrighted work benefits society. For example, documentary materials like biographies can be used freely, whereas artistic works such as novels, plays, or short stories cannot. Additionally, using published works is legally more acceptable than using unpublished works, as the authors of unpublished works retain the legal right to control aspects of their first public release.

The third factor of copyright law specifies that the amount of a copyrighted work used without permission is directly proportional to its size. However, even if only a small portion of a work is used, if that portion is the most significant aspect of the work, it may still be deemed illegal and could lead to legal consequences. This rule does not apply to parodying a part of a work, which was legalised by the US Supreme Court in 1994.

Determining whether someone's use of copyrighted work is fair depends on whether the copyright holder is losing revenue or missing out on potential market opportunities because of that use. If the use causes financial harm to the copyright holder, it may lead to legal action, even if there is no direct competition with the original work. At the same time, any financial loss incurred by the

original work due to its parody is generally not considered sufficient grounds for legal action, since a critical review could have the same impact. The key factor to consider is whether the use of the work will meet the demand for the original piece. Currently, the legal environment has allowed memes and parodied storylines to flourish across social platforms.

As the law is open to human interpretation, parody may sometimes be seen as a violation of the law. This is particularly evident in the case of *Wade v. Roe*, which has been used by various U.S. administrations for political purposes. The right to abortion is a sensitive issue that is often leveraged for political gain. In contrast, copyright law is approached with greater caution by lawmakers, as it cannot be manipulated in the same way as political issues.

Despite recent advancements in the legal system, some authors and performers remain dissatisfied with the level of protection their rights receive. In the realm of virtual reality, these individuals urgently need more adequate legal protections than are currently in place. With the rapid advancement of AI technology, the potential for loopholes in copyright laws could increase significantly if proactive measures are not taken. The existing laws are insufficient, highlighting the need to establish regulations that balance the protection of creators' rights with the necessity for freedom of expression in the virtual reality space.